

FAQ

alternatieve transportrechten

Netbeheer
Nederland

PRODUCTKENMERKEN

> **Wie kan gebruik maken van alternatieve transportrechten?**

Alternatieve transportrechten zijn toepasbaar voor alle grootverbruikers van elektriciteit (aansluiting > 3x80A). Zowel bestaande klanten als nieuwe klanten kunnen alternatieve transportrechten afsluiten.

> **Vanaf wanneer kan ik gebruik maken van alternatieve transportrechten?**

Netbeheerder hebben tijd nodig om de bedrijfsprocessen voor alternatieve transportrechten aan te passen. Daarom zijn tijdsblokgebonden transportrechten vanaf Q1 2025 beschikbaar en tijdsduurgebonden transportrechten vanaf Q1 2026. Wel is het mogelijk om eerder (vanaf het moment van inwerkingtreding – besluit ACM verwacht Q2 2024) tijdsduurgebonden transportrechten af te sluiten, deze zijn dan echter nog niet operationeel.

> **Wat is mijn voordeel als ik gebruik maak van alternatieve transportrechten?**

Netbeheerders brengen een structureel lager transporttarief in rekening voor alternatieve transportrechten.

• **Krijg ik eerder transportvermogen toegekend als ik voor alternatieve transportrechten kies?**

Nee, een alternatief transportrecht wordt gezien als een normaal transportverzoek, waarvoor ook het principe van “First Come First Served” geldt. Als er geen ruimte is voor een vast transportrecht, maar wel voor een alternatief transportrecht dan kan een alternatief transportrecht - mits er voldoende restcapaciteit beschikbaar is - wel toegekend worden. Dit zal in gezamenlijkheid met congestieonderzoeken onderzocht worden. NFA-contracten (volledig variabel transportrecht) kunnen altijd gehonoreerd worden, omdat hier geen transportrechten aan ontleend kunnen worden.

> **Wat is het proces voor het contracteren van alternatieve transportrechten?**

Een aanvraag voor alternatieve transportrechten werkt op dezelfde manier als een aanvraag voor vaste transportrechten: of door het aanvragen van een nieuwe aansluiting op mijn aansluitingen.nl (als additionele optie) of door een aanvraag voor wijziging van het contractvermogen bij de netbeheerder.

> **Kan ik mijn huidige vaste transportrecht vervangen door een alternatief transportrecht?**

Ja, vaste transportrechten kunnen door een aanvraag voor wijziging vervangen worden door een alternatief transportrecht mits dit volgens de voorwaarden die gelden voor een alternatief transportrecht mogelijk is.

> **Worden alternatieve transportrechten altijd en overal aangeboden?**

Ja, alternatieve transportrechten zijn een standaard product van netbeheerders en worden zowel binnen congestiegebieden als buiten congestiegebieden aangeboden, mits er voldoende restcapaciteit is.

PRODUCTKENMERKEN

> **Is een alternatief transportrecht altijd beschikbaar?**

Nee. Of een alternatief transportrecht beschikbaar is, hangt af van een aantal zaken. De meest belangrijke is de beschikbaarheid van restcapaciteit. Restcapaciteit is namelijk niet altijd beschikbaar, of niet beschikbaar op de door u gewenste momenten/ in de door u gewenste omvang. Daarnaast zijn alternatieve transportrechten alleen beschikbaar buiten de piekmomenten.

> **Welke plichten heeft de netbeheerder bij alternatieve transportrechten?**

De netbeheerder is verplicht om de gecontracteerde of toegekende transportcapaciteit volgens afspraak te leveren (behoudens storingen en onderhoud) en op tijd te communiceren over toekenning van capaciteit.

> **Welke plichten heb ik bij alternatieve transportrechten?**

Klanten zijn verplicht zich te houden aan de afgesproken of toegekende tijds- of vermogenskaders.

> **Hoe wordt er op alternatieve transportrechten gehandhaafd door de netbeheerder?**

De netbeheerder sluit zoveel als mogelijk aan bij het standaard handhavingproces dat ook bij vast transportrecht van toepassing is. Als de klant zich niet houdt aan de afgesproken of toegekende vermogenskaders, dan heeft de netbeheerder de mogelijkheid om een financiële sanctie toe te passen of het transportrecht in te trekken. Daarnaast heeft de netbeheerder de mogelijkheid om een technische voorziening te treffen, die het gebruik van transportcapaciteit buiten de afgesproken kaders technisch onmogelijk maakt.

> **Moet ik mijn meetdata delen voor alternatieve transportrechten?**

De klantinstallatie is bij een alternatief transportrecht telemetrisch bemeten en kan op kwartierbasis worden uitgelezen, om te kunnen monitoren dat eventuele overschrijdingen niet plaatsvinden. De netbeheerder mag deze meetdata gebruiken om handhaving uit te voeren, klanten moeten hiervoor hun data beschikbaar stellen.

> **Zijn alternatieve transportrechten alleen voor gebruikers van toepassing of ook voor invoeders/producenten?**

Alternatieve transportrechten zijn toepasbaar voor alle grootverbruikers van elektriciteit, dus zowel voor afname als voor invoeding van elektriciteit. Omdat invoeders geen transporttarieven betalen, leiden de tariefkortingen van alternatieve transportrechten voor invoeders niet tot lagere transportkosten.

> **Kan ik alternatieve transportrechten combineren met vaste transportrechten?**

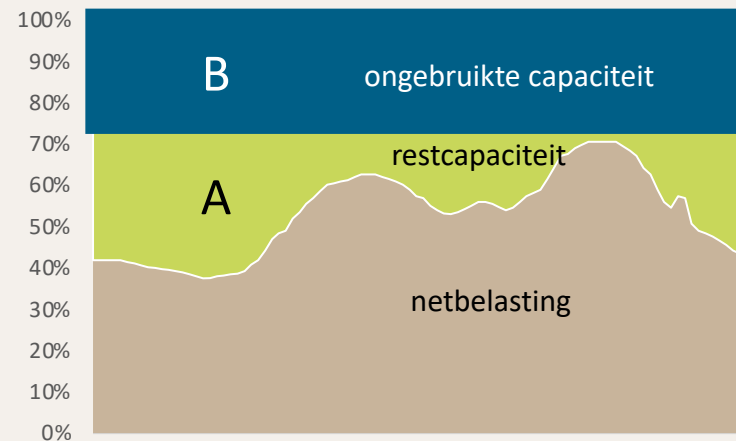
Ja, grootverbruikers kunnen een combinatie van vaste en alternatieve transportrechten afsluiten op één aansluiting.

PRODUCTKENMERKEN

> Wat wordt er bedoeld met 'restcapaciteit'?

- Alternatieve transportrechten zijn bedoeld om de restcapaciteit in het net te vullen. De hoeveelheid beschikbare restcapaciteit wordt bepaald door het belastingprofiel van een bepaald gebied, buiten de huidige piek. Dat wil zeggen dat alleen ruimte links en rechts van de piek (oppervlakte A in onderstaande figuur) gebruikt kan worden en dat beschikbare capaciteit boven de piek (oppervlakte B) niet gebruikt kan worden voor alternatieve transportrechten.
- Dit heeft twee redenen: 1) alternatieve transportrechten zijn bedoeld om de restcapaciteit in het net te vullen 2) indien er capaciteit boven de piek beschikbaar zou zijn voor alternatieve transportrechten, dan zal in de praktijk extra capaciteit tijdens de piek gebruikt worden. Een korting op het transporttarief is bij het verhogen van de piek niet kostenreflectief en dus niet gerechtvaardigd.
- Bij de bepaling van de hoeveelheid beschikbare restcapaciteit wordt rekening gehouden met ruimte op bovenliggende netvlakken. Het kan namelijk zijn dat een dal in het MS net samenvalt met een piek in het HS-net.

> Hoe verhouden alternatieve transportrechten zich tot afspraken onder congestiemanagement, bijvoorbeeld de capaciteitsbeperkende contracten (CBC) en redispatch?

Afspraken onder congestiemanagement richten zich op het beperken van pieken tijdens congestie en zijn grotendeels tijdelijk van aard. Alternatieve transportrechten hebben daarentegen juist het vertrekpunt om gebruik in de daluren van het net structureel aantrekkelijk te maken.

> In welke situaties zijn alternatieve transportrechten voor mij aantrekkelijk?

Alternatieve transportrechten zijn met name interessant wanneer (een deel) van de behoefte aan transportvermogen flexibel is en de benodigde zekerheid op gebruik van het net past in een van de varianten die netbeheerders mogelijk willen maken.

FAQ per variant

- Incl. rekenvoorbeelden voor inpassing en facturatie

Netbeheer
Nederland

FAQ – tijdsblokgebonden transportrechten

TIJDSBLOKGEBONDEN TRANSPORTRECHT

> **Waar heb ik recht op bij tijdsblokgebonden transportrecht?**

Tijdens de gecontracteerde tijdvensters is er zekerheid over de gecontracteerde hoeveelheid transportvermogen. Buiten de gecontracteerde tijdvensters is er geen recht op transport.

> **Welke informatie heb ik nodig voor het contracteren van tijdsblokgebonden transportrecht?**

De hoogte van het gewenste transportvermogen, het venster (starttijd of –maand en eindtijd of -maand) en de gewenste hoeveelheid in uren per dag of maand. Voorbeeld van een tijdvenster: op een remise moeten elektrische bussen dagelijks opgeladen te worden. De meeste bussen zijn om 20.00u binnen en moeten voor 6:00u opgeladen zijn. Het venster is dan dagelijks tussen 20:00u – 6:00u.

> **Wat is mijn tariefvoordeel bij tijdsblokgebonden transportrecht?**

De netbeheerder rekent een lager tarief voor tariefdrager $kW_{\text{gecontracteerd}}$ naar rato van de uren per dag of maand van gecontracteerde tijdvensters (zie rekenvoorbeeld verderop). Verder gelden dezelfde tarieven als bij vaste transportrechten.

> **Voor wie is tijdsblokgebonden transportrecht relevant?**

Flexibele grootverbruikers met een behoefte aan een planbare hoeveelheid transportvermogen in de nacht of buiten het stookseizoen. Bijvoorbeeld elektrische mobiliteit voor het laden van bussen of trucks in de nacht.

> **Waarom kan ik tijdsblokgebonden transportrecht niet bij TenneT afsluiten?**

Het tijdsblokgebonden transportrecht wordt vooralsnog niet aangeboden aan aangeslotenen op het (E)HS-net. De belasting van het (E)HS net wisselt sterk, o.a. vanwege de weersafhankelijke hernieuwbare elektriciteitsproductie. Dat er in periodes van het jaar hoge belasting verwacht mag worden is een zekerheid, maar wanneer (op welke dagen en op welke momenten op die dagen) deze pieken plaats zullen vinden en hoe vaak ze voor komen valt niet te exact te voorspellen. Dit laat weinig ruimte om vaste tijdsblokgebonden transportrechten aan te bieden. Bij tijdsduurgebonden transportrechten kan beter rekening worden gehouden met de (verwachte) wisselende belasting en daarom kunnen die wel worden aangeboden door TenneT.

> **Vanaf wanneer kan ik tijdsblokgebonden transportrecht afsluiten?**

Netbeheerders hebben implementatietijd nodig na goedkeuring van de ACM. Daarom zijn tijdsblokgebonden transportrechten op z'n vroegst in Q1 2025 beschikbaar.

> **Hoe lang zijn tijdsblokgebonden transportrechten geldig?**

Tijdsblokgebonden transportrechten gelden in principe voor onbepaalde tijd.

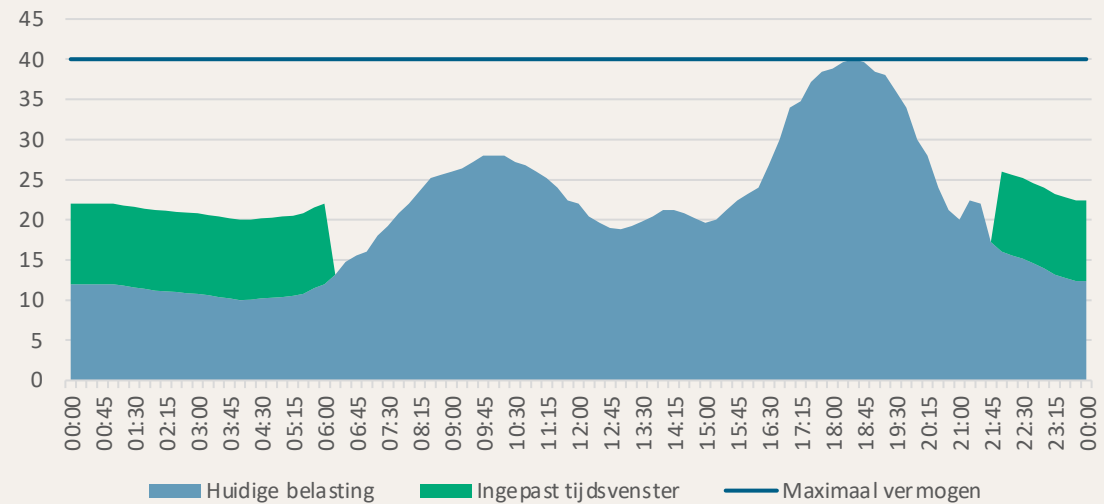

TIJDSBLOKGEBONDEN TRANSPORTRECHT

Voorbeeld - deelmarkt Trafo HS+TS/MS

- Een klant contracteert 10 MW met een dagelijks tijdsvenster van 22u – 6u. Het tijdsvenster past in het profiel van het station.
- De maximale belasting van de klant in deze maand is 7,2 MW
- De netbeheerder past een correctie toe op kWcontract voor de uren waarop de klant geen gebruik kan maken van het net (16u/24u=67%). Dit leidt tot een correctie van circa €24k
- De korting t.o.v. het vaste transportrecht is hiermee circa 33%.

Inpassingsvoorbeeld (MVA)

Voorbeeld maandfactuur met tarieven Liander 2024

Kostenspecificatie	Aantal	Prijs per eenheid	Bedrag excl. BTW	
TRANSPORTDIENST				
Vastrecht transport	1	€ 230	€	230
Gecontracteerd transportvermogen (kW)	10.000	€ 3,65	€	36.500
Maximale belasting (kW)	7.200	€ 5,06	€	36.432
Tijdsblokgebonden correctie op kWcontract	67%	€ 36.500	€	-24.333
Totaal tarief			€	48.829
Totaal tarief bij vast transportrecht			€	73.162
Korting t.o.v. vast transportrecht				-33%

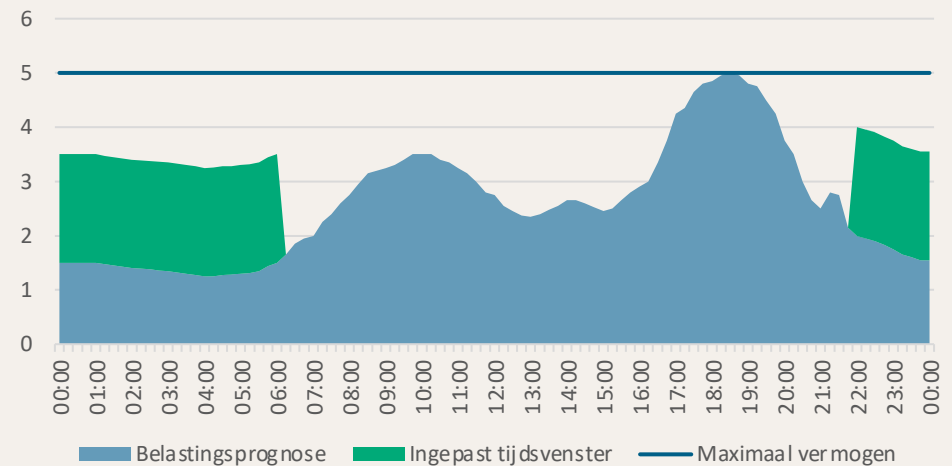

TIJDSBLOKGEBONDEN TRANSPORTRECHT

Voorbeeld – deelmarkt MS

- Een klant contracteert 2 MW met een dagelijks tijdsvenster van 22u – 6u. Het tijdsvenster past in het profiel van het meest beperkende deel van het net in verschakelde toestand
- De maximale belasting van de klant in deze maand is 1,4 MW en de verbruikte kWh 450.000
- De netbeheerder past een correctie toe op kWcontract voor de uren waarop de klant geen gebruik kan maken van het net (16u/24u=67%). Dit leidt tot een correctie van circa €3k
- De korting t.o.v. het vaste transportrecht is hiermee circa 17%.

Inpassingsvoorbeeld (MVA)

Voorbeeld maandfactuur met tarieven Liander 2024

Kostenspecificatie	Aantal	Prijs per eenheid	Bedrag excl. BTW
TRANSPORTDIENST			
Vastrecht transport	1	€ 230	€ 230
Gecontracteerd transportvermogen (kW)	2.000	€ 2,23	€ 4.460
Maximale belasting (kW)	1.400	€ 3,20	€ 4.480
Verbruikte kWh	450.000	€ 0,0195	€ 8.775
Tijdsblokgebonden correctie op kWcontract	67%	€ 4.460	€ -2.973
Totaal tarief			€ 14.972
Totaal tarief bij vast transportrecht			€ 17.945
Korting t.o.v. vast transportrecht			-17%

FAQ – tijdsduurgebonden transportrechten

TIJDSDUURGEBONDEN TRANSPORTRECHT

> **Waar heb ik recht op bij tijdsduurgebonden transportrecht?**

Bij tijdsduurgebonden transportrecht geldt een minimaal aantal uren per jaar waarop het gecontracteerde vermogen beschikbaar is. Buiten deze uren geldt dat de klant in principe geen recht heeft op transport. Momenten waarop er geen beschikbare transportcapaciteit bestaat worden minstens een dag vooraf gecommuniceerd door de netbeheerder. Mocht er toch ruimte zijn in het net om boven het minimaal aantal uren per jaar het net te gebruiken, dan is dit mogelijk.

> **Wat is mijn tariefvoordeel bij tijdsduurgebonden transportrecht?**

TenneT rekent een nultarief voor tariefdrager $kW_{\text{gecontracteerd}}$. Voor een gemiddelde aangeslotene op het (E)HS-net betekent dit een korting van circa 50% op de totale transportkosten (zie rekenvoorbeeld verderop). Verder gelden dezelfde tarieven als bij vaste transportrechten.

> **Welke voorwaarden gelden er specifiek voor aangeslotenen bij TenneT?**

De minimale beschikbaarheid is gelijk voor alle klanten die gebruik willen maken van tijdsduurgebonden transportrecht en is vastgesteld op 85% van de uren per jaar. TenneT is niet voornemens om op korte termijn een andere variant te ontwikkelen waarbij andere percentages van toepassing zijn.

> **Waarom is gekozen voor een tijdsduur van 85% van de uren van het jaar?**

Het is, op basis van de huidige inzichten in de komst van op het HS- of EHS-net aan te sluiten flexibele grootverbruikers (zoals opslag en andere flexibiliteitleverende installaties), de verwachting dat congestie op het landelijk hoogspanningsnet in ieder geval niet zal toenemen door aangeslotenen met een tijdsduurgebonden transportrecht met een beschikbaarheid van de transportdienst van 85%.

> **Wanneer weet ik welke uren ik volledig vermogen beschikbaar heb?**

De netbeheerder maakt dit uiterlijk de dag van tevoren om 8:30 bekend. Ook maakt de netbeheerder bekend hoeveel transportvermogen er tijdens de overige uren van de dag beschikbaar is.

> **Waarom is tijdsduurgebonden transportrecht maar 15 jaar van toepassing?**

Dat is nog niet besloten. De termijn van 15 jaar is opgenomen om partijen zekerheid te bieden dat het tijdsduurgebonden transportrecht voor ten minste 15 jaar zal bestaan. Uit de evaluatie na 5 jaar zal blijken of de regeling na 15 jaar wordt behouden, gewijzigd of afgeschaft.

> **Waarom is tijdsduurgebonden transportrecht nog niet op de regionale netten beschikbaar?**

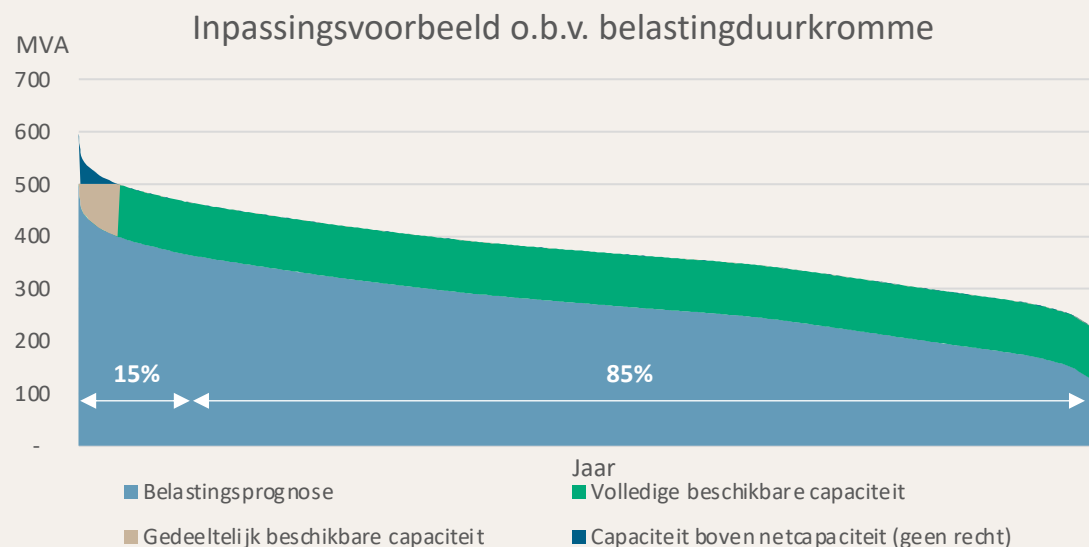
Voor regionale netten is niet op eenzelfde methodiek één beperkingspercentage vast te stellen dat voldoende is om overbelasting te voorkomen. Daarvoor verschilt de belasting lokaal teveel. Verdere toepassing van tijdsduurgebonden transportrecht bij regionale netbeheerders wordt onderzocht.

TIJDSDUURGEBONDEN TRANSPORTRECHT

Voorbeeld – deelmarkt HS

- Een klant contracteert 100 MW die minimaal 85% van de tijd volledig beschikbaar is.
- Het tijdsduurgebonden transportrecht past in het jaarprofiel van het station, omdat er 85% van de tijd ruimte is voor ten minste 100 MW (in dit voorbeeld is benodigde beperking minder dan 15%, namelijk 3,8%, en dus kan de ATR85/15 worden aangeboden).
- De gemiddelde maximale belasting per maand van de klant in dit jaar is 80 MW
- De netbeheerder past een correctie toe op kWcontract van 100%. Dit leidt tot een correctie van circa €7,3M
- De korting t.o.v. het vaste transportrecht is hiermee circa 50%.
- N.B. het voorbeeld gaat uit van een perfecte voorspelling van de netbelasting. In werkelijkheid zal de beschikbaar gegeven ruimte mogelijk kleiner zijn.

Voorbeeld jaarfactuur met tarieven TenneT 2024

Kostenspecificatie	Aantal	Prijs per eenheid	Bedrag excl. BTW
TRANSPORTDIENST			
Vastrecht transport	1	€ 2.760	€ 2.760
Gecontracteerd transportvermogen (kW)	100.000	€ 73,52	€ 7.352.000
Maximale belasting (kW)	80.000	€ 91,44	€ 7.315.200
Tijdsduurgebonden correctie op kWcontract	100%	€ 7.352.000	€ -7.352.000
Totaal			€ 7.317.960
Totaal tarief bij vast transportrecht			€ 14.669.960
Korting t.o.v. vast transportrecht			-50%

FAQ – volledig variabel transportrecht (NFA1.0)

VOLLEDIG VARIABEL TRANSPORTRECHT (NFA1.0)

> **Waar heb ik recht op bij volledig variabel transportrecht?**

Bij volledig variabel transportrecht heeft de klant in de basis geen recht op transport. Elke dag inventariseert de netbeheerder welke restcapaciteit veilig ter beschikking gesteld kan worden, en verdeelt deze restcapaciteit over klanten met een volledig variabel transportrecht.

> **Welke data-uitwisseling vindt plaats tussen netbeheerder en klant bij volledig variabel transportrecht?**

Minimaal een dag van tevoren deelt de netbeheerder de geldende vermogenskaders per uur waar de klant binnen dient te blijven.

> **Zijn er voorwaarden verbonden aan volledig variabel transportrecht?**

Op dit moment mag deze variant alleen afgesloten worden in gebieden waar een vooraankondiging congestie is afgeroepen door de netbeheerder.

> **Welke informatie heb ik nodig voor het aanvragen van volledig variabel transportrecht?**

Het maximaal gewenste transportvermogen.

> **Wat is mijn tariefvoordeel bij volledig variabel transportrecht?**

Tariefdrager $kW_{gecontracteerd}$ wordt op nul gesteld.

> **Voor wie is volledig variabel transportrecht relevant?**

Klanten die snel geholpen willen worden met transportvermogen in congestiegebieden, een met hoge mate van flexibiliteit hebben en met lagere zekerheid van transport kunnen omgaan.

Rekenvoorbeeld – volledig variabel transportrecht (NFA1.0)

- TER ILLUSTRATIE -

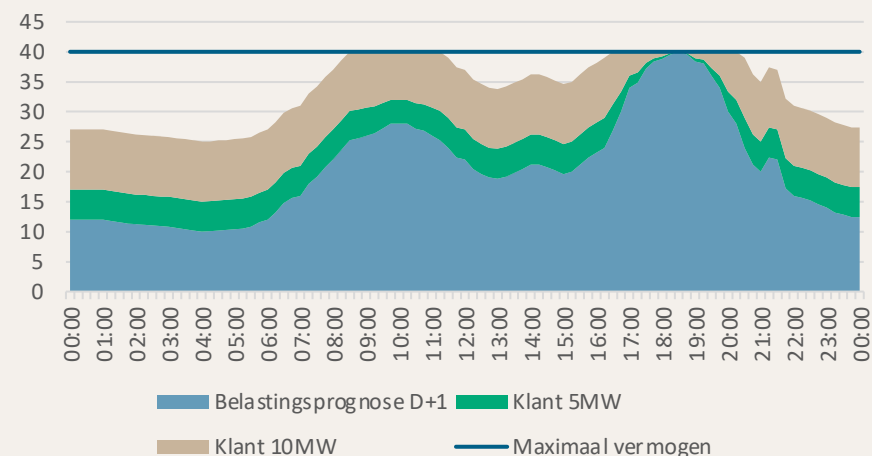

VOLLEDIG VARIABEL TRANSPORTRECHT (NFA1.0)

Voorbeeld – deelmarkt Trafo HS+TS/MS

- Een klant contracteert 10 MW met een volledig variabel recht op transport in een gebied waar de netbeheerder een vooraankondiging van congestie heeft afgegeven.
- Doordat het een volledig variabel recht op transport betreft hoeft de netbeheerder geen klantinpassing te doen en wordt de klant toegelaten op het net.
- Uiterlijk een dag van tevoren wordt het vermogen naar rato van het gewenste vermogen verdeeld door de netbeheerder.
- De gemiddelde maximale belasting per maand van de klant in dit jaar is 7,2 MW
- De netbeheerder past een correctie toe op kWcontract van 100%. Dit leidt tot een correctie van circa 37k
- De korting t.o.v. het vaste transportrecht is hiermee circa 50%.

Voorbeeldverdeling (MVA)

Voorbeeld maandfactuur met tarieven Liander 2024

Kostenspecificatie	Aantal	Prijs per eenheid	Bedrag excl. BTW
TRANSPORTDIENST			
Vastrecht transport	1	€ 230	€ 230
Gecontracteerd transportvermogen (kW)	10.000	€ 3,65	€ 36.500
Maximale belasting (kW)	7.200	€ 5,06	€ 36.432
NFA1.0 correctie op kWcontract	100%	€ 36.500	€ -36.500
Totaal tarief			€ 36.662
Totaal tarief bij vast transportrecht			€ 73.162
Korting t.o.v. vast transportrecht			-50%